

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 034566 24 Увп
Бањалука, 25.02.2026. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Страхине Турковића, председника вијећа, Татјане Ступар и Асмира Коричића, чланова вијећа, уз учешће Жељке Вујановић, записничара, у управном спору по тужби Високе школе за примјењене и правне науке „Прометеј“ Бањалука, Улица Књаза Милоша број 10 А (у даљем тексту: тужитељица), заступана по пуномоћнику Драгану Толимиру, адвокату из Бањалуке, Улица Алеја Светог Саве број 7А, против рјешења број 19.040/050-22-1/23 од 24.5.2023. године, туженог Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво, Бањалука, у предмету инспекцијског надзора, одлучујући о захтјеву тужитељице, сада заступане по пуномоћницима Драгану Толимиру, адвокату из Бањалуке и Драгану Ступару, адвокату из Бањалуке, Улица Николе Пашића број 16, за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 034566 23 У од 07.12.2023. године, у нејавној сједници вијећа одржаној 25.02.2026. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бањалуци 11 0 У 034566 23 У од 07.12.2023. године се преиначава на начин да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Тужени се обавезује да тужитељици надокнади трошкове управног спора у износу од 1.875,00 КМ, у року од 30 дана, рачунајући од дана пријема ове пресуде, под пријетњом принудног извршења, док се преко досуђеног износа тужитељица одбија са захтјевом.

Образложење

Побијаном пресудом ставом 1 изреке одбијена је тужба поднесена против уводно означеног оспореног акта туженог којим је одбијена жалба тужитељице изјављена против рјешења Републичког инспектора за просвјету и спорт број 24.120/616-405-16-3/23 од 20.4.2023. године. Тим рјешењем наложено је тужитељици да отклони недостатке утврђене инспекцијским прегледом на начин одређен у тачкама 1 до 17 диспозитива и то да: 1 Изврши усклађивање статута Високе школе са Законом о високом образовању по процедури дефинисаној чланом 46 наведеног закона, те као доказ о томе достави сагласност Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво; 2 Изврши именовање новог члана управног одбора Високе школе умјесто члана којем је престало чланство у истом, у складу са чланом 50 Закона о високом образовању; 3 Изврши усклађивање уговора о студирању за све студенте у текућој академској години, у складу са чланом 68 став 5, а у вези са чланом 75 став 1

Закона о високом образовању; 4 Поништи испит из предмета Техничко цртање са нацртном геометријом код студента С. К.; 5 Поништи испит из предмета Техничко цртање са нацртном геометријом код студента М. К./О., поништи завршни/дипломски рад код наведеног студента, поништи диплому издату на име М. К., број дипломе [...] од 14.02.2023. године, те да у матичној књизи свеска број 8 студијски програм Транспортно инжењерство 240 ЕЦТС, код студента под редним бројем [...] М. К., изврши исправку односно прецизирање назива предмета Пословни страни језик и попуни празне рубрике у матичној књизи; 6 У складу са чланом 78 став 1 тачка 3) утврди престанак статуса студента М. Ш., редни број студента [...]; 7 У складу са чланом 78 став 1 тачка 3) утврди престанак статуса студента С. Р., редни број студента [...]; 8 У матичној књизи студената свеска број 4 студијски програм Транспортно инжењерство 240 ЕЦТС, академске 2015/16. године, код студената на редним бројевима индекса студената [...],[...], [...], [...], [...] и [...], у рубрици предвиђеној за упис академског-стручног назива изврши исправку и упише одговарајуће стечено звање у складу са Законом о звањима која се стичу завршетком високог образовања. У истој матичној књизи код студената на редним бројевима [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...],[...], [...], [...], [...], [...], [...] и [...], у рубрици предвиђеној за упис академског-стручног назива упише одговарајуће стечено звање у складу са Законом о звањима која се стичу завршетком високог образовања; 9 У матичној књизи број 10, за редовне студенте првог циклуса академске 2021/22, студијски програм Транспортно инжењерство 240 ЕЦТС бодова, попуни рубрике године студирања и начин финансирања, а код студената на редним бројевима [...] до [...], попуни рубрику датум уписа; 10 Поништи дипломе издате на име лица наведених у овој тачки диспозитива од броја 1 до броја 39; 11 Код студента Д. (Ђ.) С., редни број [...], број индекса [...], поништи испите из предмета Математика 2, Транспорт путника и робе, Безбједност саобраћаја, Урбанизам, Енглески језик 3 и Саобраћајни терминали; 12 Код студента Н. (З.) Н., редни број [...], број индекса [...], поништи испите из предмета Менаџмент људских ресурса и Саобраћајни терминали, те попуни празне рубрике у матичној књизи у којој је уписан студент; 13 Изврши исправку грешке у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, а која се односи на пропуштање навођења врсте студија на дипломама лица наведених од броја 1 до броја 126; 14 Поништи упис студената М. М. [...], Д. С. [...], Д. П. [...], И. Л. [...], С. К. [...] и М. Ч. [...]; 15 Донесе нови општи акт на нивоу Високе школе којим се ближе уређује начин полагања испита и оцјењивање на испиту, у складу са чланом 74 Закона о високом образовању; 16 У важећем наставном плану и програму првог циклуса за студијски програм Транспортно инжењерство-240 ЕЦТС бодова, отклони грешку која се односи на статус предмета Пословни страни језик-њемачки и 17 Поништи завршни испит, односно одбрану завршног/дипломског рада код А. В. и увјерење о стеченом академском звању, број 01-152/2022 од 25.7.2022. године. Тачком 18 диспозитива одређено је да у дијелу инспекцијског надзора у којем чињенично стање још увијек није потпуно утврђено, а које се односи на звања која је Висока школа додјеливала студентима уписаним академске 2012/13 и 2013/14, за вријеме важења ранијег Закона о високом образовању (који је мијењан седам пута у периоду од 2010. до 2020. године) и привременог недостатка прописа којим се регулише додјеливање струковних звања, након правне анализе прописа који су важили у вријеме уписа студената и вријеме дипломирања и сагледавања cjелокупне ситуације, а затим и након провјере вјеродостојности одређених диплома и достављања доказа о врсти студијских програма које су претходно похађали поједини студенти, инспектор ће у случају утврђених неправилности и потребе за предузимањем додатних мјера према субјекту контроле донијети допунско рјешење. Тачком 19 диспозитива констатовано је да жалба изјављена против овог рјешења не одлаже његово извршење, тачком 20 диспозитива да је рок за извршење наложених мјера 60 дана од дана пријема рјешења, а тачком 21 диспозитива да

је субјект надзора обавезан да најкасније у року од три дана од дана истека рока одређеног за поступање по рјешењу писмено обавијести инспектора да је поступио по истом, на адресу ближе назначену у тој тачки диспозитива. Ставом 2 изреке пресуде тужитељица је одбијена са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе нижестепени суд је образложио позивом на одредбе чланова 1 и 130 став 1 и 2 Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број 67/20), као и чланова 1 и 46 став 3 Закона о инспекцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 18/20), те наводима да је код тужитељице у периоду од 01.3.2023. до 10.4.2023. године од стране Републичких инспектора за просвјету и спорт, Републичке управе за инспекцијске послове, Одјељења Бањалука, извршен ванредни инспекцијски надзор, те да су након увида у документацију предочену од стране тужитељице утврђене неправилности које су констатоване у записницима о извршеном надзору, а на које је тужитељица изјавила приговор, који је оцијењен неоснованим. Суд је даље навео да су у образложењу првостепеног рјешења, појединачно и по тачкама у којима су наведене неправилности, дати разлози у чему се састоји свака конкретно утврђена неправилност, на који начин су исте утврђене, уз позивање на релевантне материјалне прописе. Такође, да је одлучено о приговору тужитељице уз навођење конкретне документације и доказа на основу којих је закључено да су наводи из приговора неосновани, те да се тужени у оспореном акту детаљно изјаснио у погледу начина утврђивања неправилности код тужитељице и у чему се оне састоје, истовремено одговарајући на жалбене наводе, који су оцијењени неоснованим. Након што је цитирао одредбу члана 110 Устава Републике Српске, суд је оцијенио неоснованим наводе тужитељице истакнуте у правцу повреде наведене одредбе од стране туженог, који је закључио да је тужитељица на почетку академске 2014/2015. године морала примјенити Правилник о листи струковних, академских и научних звања („Службени гласник Републике Српске“ број 117/14, у даљем тексту: Правилник о листи), који је ступио на снагу 06.01.2015. године. Тужитељица сматра да се исти могао примјењивати тек у наредној академској 2015/2016. години, јер су према одредбама чланова 13 и 14 Закона о звањима која се стичу завршетком високог образовања у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 33/14 и 63/14, у даљем тексту: Закон о звањима), високошколске установе обавезне да приликом објаве конкурса за упис студената наведу звање које се стиче након завршетка студијског програма, па приликом објаве конкурса у академској 2014/2015. години није могла објављивати упис за звања која нису прецизно одређена наведеним законом, већ су иста требала бити одређена Правилником о листи, који је донесен у децембру 2014. године. Везано за ове наводе суд је подржао образложење дато у првостепеном рјешењу, да је у вријеме расписивања конкурса за упис студената у академску 2014/15. годину већ био објављен Закон о звањима и истим било прописано да се на струковним студијама првог циклуса, за који тужитељица има дозволу и у којој је наведено да се ради о струковном студију, може додјељивати звање „струковни специјалиста“ из одговарајуће области са знаком броја бодова. Из наведеног разлога суд је оцијенио да је тужитељица додјељивањем звања „дипломирани инжењер саобраћаја“ студентима уписаним на струковном студијском програму, поступила противно одредбама Закона о звањима, па да је према члану 23 тог закона инспектор био овлашћен да наложи да се пониште јавне исправе којима су додјељивана звања супротна одредбама наведеног закона и Правилника о листи, који је дефинисао да се за први циклус струковних студија додјељује струковно звање „струковни специјалиста инжењер саобраћаја“ 240 ЕЦТС бодова. Имајући у виду наведено, става је да није налагана ретроактивна примјена прописа, односно Правилника о листи који је донесен у децембру 2014. године у односу на уписе студената извршене у септембру мјесецу 2014. године у

академску 2014/2015. годину. Такође, да нису основани ни наводи тужбе да су оспореним актом повријеђене одредбе чланова 5 став 1 и 197 став 2 Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП), јер су органи управе одлуке донијели на основу релевантних одредаба Закона о високом образовању, Закона о инспекцијама Републике Српске, ЗОУП и Закона о звањима, за које су дали потпуно и јасно образложење, при чему се тужени у оспореном акту децидно изјаснио на све жалбене разлоге. У вези навода тужбе да није наведен правни основ за доношење одлуке у тачки 10 диспозитива првостепеног рјешења, суд је указао да су у истом, на странама 13, 14 и 15, дати разлози који се односе на обавезу уклањања неправилности из наведене тачке (да се пониште дипломе издате на означена имена), које је као правилне прихватио тужени у оспореном акту, а што је као правилно прихватио и суд.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужитељица побија њену законитост због повреде Устава Републике Српске, ЗОУП, Закона о управним споровима и Закона о високом образовању. Истиче да суд паушално наводи да су приговори тужбе неосновани, јер суштински исте није образложио, нити је утврдио право стање ствари. Даље наводи да је суд повриједио члан 110 Устава Републике Српске, јер је закључио да је морала примијенити Правилник о листи од 12.12.2014. године на почетку академске 2014/2015. године иако је академска година започела у септембру 2014. године, па произлази да тужени захтијева примјену Правилника о листи прије његовог доношења, односно да у току академске године мијења услове школовања ретроактивном примјеном општег акта. Сматра да је суд погрешно закључио да су Законом о звањима, који је ступио на снагу 08.5.2014. године, били прописани називи звања, па да није било потребно доношење подзаконског акта којим би били прописани називи звања. Ово јер иста наведеним законом нису била прецизно одређена, већ је управо због тога било потребно звања одредити правилником. Како је школа обавезна да приликом објаве конкурса за упис студената наведе звање које се стиче завршетком одређеног студијског програма, то иста из наведеног разлога није могла, приликом објаве конкурса за упис студената, објављивати упис за звања на основу Закона о звањима. Осим тога и сам Закон о звањима је прописао да ће се називи звања регулисати правилником, што говори у прилог томе да називи звања нису утврђени наведеним законом. Додаје, да није могуће накнадно мијењати називе звања и занимања, те да су се нови називи могли користити тек након ступања на снагу Правилника о листи, који их прописује. Стога је једина могућност била да објави конкурс према звањима која су била снази у моменту расписивања и објаве конкурса, а на основу Листе стручних, академских и научних звања која је саставни дио Уредбе о коришћењу академских титула, стицању стручних и научних звања („Службени гласник Републике Српске“ број 111/09 и 102/10). Истиче да су студенти који су уписани у академској 2014/15. години према Листи стручних, академских и научних звања, морали окончати школовање према звањима за која су и уписани. Како се од тужитељице тражи да ретроактивно примијени Правилник о звањима, који је донесен након почетка академске године, што је противуствано, то је из тог разлога оспорени акт незаконит, па тиме и тачка 10 диспозитива првостепеног рјешења. Такође, сматра да је повријеђена и одредба члана 5 став 1 ЗОУП, јер орган приликом одлучивања мора да наведе закон или други пропис на основу којег доноси одлуку. Ово у конкретном случају није учињено јер на странама 16, 17 и 18 оспореног акта тужени није навео који закон односно који пропис је повријеђен, из чега произлази да је погрешно утврђено да су неправилности у погледу попуњавања пријава за полагање испита грубе повреде прописа које захтијевају поништење испита, због чега је оспорени акт неутемељен у погледу одлука у тачкама 11 и 12 диспозитива

првостепеног рјешења. Како је суд подржао доношење рјешења без позивања на правни основ за одлуку у диспозитиву, сматрајући да наведено не представља повреду одредбе члана 197 став 2 ЗОУП, тиме је починио повреду начела законитости, као и повреду низа других начела. Додаје да су повријеђене и одредбе чланова 9, 123 и 130 ЗОУП. Предложила је да се захтјев уважи, побијана пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање, или преиначи на начин да уважи тужби и поништи оспорени акт, а туженог обавезе на плаћање трошкова поступка, према исказаном трошковнику.

Тужени у одговору на захтјев у цјелости оспорава исти и истиче да остаје код навода датих у образложењу оспореног акта.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду по одредби члана 39 Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), као и цјелокупне списе управног спора и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из стања списка произлази да су републички инспектори за просвјету и спорт у периоду од 01.3.2023. до 10.4.2023. године извршили код тужитељице ванредни инспекцијски надзор, након чега су сачинили записнике о извршеном надзору број 24.120/616-405-16-1/23 и број 24.120/616-405-16-2/23, те да је тужитељица на записник број 24.120/616-405-16-1/23 изјавила приговор. На основу наведених записника и предочене документације у коју су републички инспектори за просвјету и спорт извршили увид, донесено је рјешење од 20.4.2023. године, којим је наложено тужитељици да отклони недостатке утврђене инспекцијским прегледом на начин поближе назначен у диспозитиву првостепеног рјешења, у року од 60 дана од дана пријема истог, те да најкасније у року од три дана од дана истека рока одређеног за поступање по рјешењу писмено обавијести инспектора да је поступила по рјешењу. Против тог рјешења тужитељица је изјавила жалбу која је оспореним актом одбијена, а побијаном пресудом је одбијена тужба из разлога који су наведени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда није правилна.

Није спорно да је у вријеме расписивања и објаве конкурса за упис студената на студијски програм Транспортно инжењерство 240 ЕТЦС у академску 2014/15. годину, који је вршен у септембру мјесецу 2014. године, био на снази Закон о звањима, јер је исти ступио на снагу 08.5.2014. године, те да је одредбом члана 5 став 2 тог закона прописано да лице које заврши струковни студиј првог циклуса у трајању од четири године, који се вреднује са 240 ЕТЦС бодова, стиче звање „струковни специјалиста“ из одговарајуће области са знаком броја бодова, тј. 240 ЕТЦС бодова.

Међутим, није правилан став управних органа и нижестепеног суда да је тужитељица била дужна лицима која су уписана у академску 2014/15. годину и завршила студијски програм Транспортно инжењерство 240 ЕТЦС додијелити звање „струковни специјалиста“ из одговарајуће области са 240 ЕТЦС бодова, те да је тужитељица додјелом звања „дипломирани инжењер саобраћаја – 240 ЕТЦС“ поступила супротно одредбама Закона о звањима, као и Правилника о листи којим је дефинисано да се за први циклус струковних студија додјељује струковно звање „струковни специјалиста инжењер саобраћаја – 240 ЕТЦС“.

Ово јер је тим законом, чланом 13 став 3, прописано да министар просвјете и културе утврђује Листу струковних, академских и научних звања (у даљем тексту: Листа звања), у складу са издатим дозволама за извођење студијских програма, а ставом 6 истог члана прописано да министар доноси правилник о Листи струковних, академских и научних звања, док је чланом 26 истог закона прописано да ће министар, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник из члана 13 став 6 тог закона, што није учињено у законом прописаном року, а нити до расписивања и објаве конкурса за упис студената у академску 2014/15. годину.

Стога тужитељица, која је према одредби члана 14 наведеног закона обавезна да приликом објаве конкурса за упис студената наведе звање које се стиче завршетком одређеног студијског програма, није могла приликом објаве конкурса за упис студената у академску 2014/15. годину објављивати упис за звања само на основу Закона о звањима којим, како то тужитељица основано наводи у захтјеву, нису прецизно одређена звања, већ је управо због тога иста било потребно одредити правилником, а након претходно утврђене Листе звања у складу са издатим дозволама за извођење студијских програма. Међутим, Правилник о листи струковних, академских и научних звања донесен је 12.12.2014. године и исти 29.12.2014. године објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 117, а ступио је на снагу 06.01.2015. године, дакле након објаве конкурса за упис студената у академску 2014/15. годину.

Како су се нови називи звања могли користити након ступања на снагу Правилника о листи, којим је утврђена Листа звања која се стичу завршетком лиценцираног студијског програма на високошколским установама у Републици Српској, то је у околностима конкретног случаја једина могућност била, како то све тужитељица основано наводи у захтјеву, да објави конкурс према звањима која су важила у вријеме расписивања и објаве конкурса, односно на основу Листе стручних, академских и научних звања која је саставни дио Уредбе о коришћењу академских титула, стицању стручних и научних звања, што је тужитељица и учинила. Тиме су студенти који су уписани у академској 2014/15. години, научна област Инжењерство и технологија, студијски програм Транспортно инжењерство, четири године, 240 ЕЦТС бодова, према Листи стручних, академских и научних звања, морали окончати школовање према звањима за која су и уписани, што је у конкретном случају „дипломирани инжењер саобраћаја – 240 ЕЦТС“.

Даље, тужитељица правилно указује да се републички инспектор и тужена за одлуке у тачкама 11 и 12 диспозитива првостепеног рјешења нису позвали на релевантне одредбе материјалног прописа, што представља повреду одредбе члана 197 став 2 ЗОУП. Наиме, републички инспектор је констатовао да су код студента Д. (Ђ.) С. утврђене неправилности у погледу неподударности датума полагања шест испита наведених у записницима о полагању тих испита, са датумима на пријавама испита и у матичној књизи, брисања коректор траком рубрике датума подношења пријава, затим неправилности код студента Н. (З.) Н. који се огледају у семестралним листовима без датума, неподударања датума полагања два испита наведеним у записницима о полагању тих испита, са датумима на пријавама и матичној књизи, као и постојања двије пријаве за полагање истог испита, али да су код оба студента сви ти испити положени у роковима који су били организовани. Даље је навео да Правилник о провјери знања и оцјењивања студената на испиту број 04-С-1/2015 од 23.01.2015. године не садржи одредбе које дефинишу пријављивање, вођење записника са испита нити образац записника, обавезе предметног наставника при сачињавању записника, предају записника студентској

служби и друга питања од значаја за провођење испита. Такође, да према редовном току ствари, у случају да приликом предаје пријава и записника у студентску службу буде примијећен какав недостатак, исти је требао бити евидентиран као службена забиљешка, а затим би о наведеном морао бити обавијештен и предметни наставник, односно испитивач, ради отклањања уочених недостатака и неправилности. Међутим, и поред наведених констатација републички инспектор је закључио да су поменуте неправилности и пропусти такве природе и тежине да доводе до поништавања испита, при чему ни инспектор, а ни тужени нису навели које одредбе и којих прописа су истим повријеђене да би довеле до поништења положених испита, што не представља одредба члана 130 став 2 тачка 9 Закона о високом образовању, на коју се инспектор позвао, а која одредба само даје овлашћење просвјетном инспектору да предузме мјеру налагања да се пониште испити, о чему све је суд дао уопштено образложење.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да је побијаном пресудом остварен разлог њене незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужитељице на основу одредаба члана 40 став 1 и 2 тог закона уважава, побијана пресуда преиначавана на начин да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Одлука о трошковима управног спора заснива се на одредби члана 6 став 1 Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске“ број 63/11) у вези са одредбама члана 387, 396 став 1, 2 и 3 и 397 став 2 Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске”, број: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 и 27/24) и члана 48 ЗУС. Постављеним трошковницима тужитељица потражује трошкове састава тужбе од стране адвоката у износу од 877,50 КМ, те трошкове састава захтјева за ванредно преиспитивање у износу од 1.316,25 КМ. Сходно томе, досуђени износ се односи на трошкове састава тужбе од стране адвоката 300 бодова према Тарифном броју 3 Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске“ број 68/05 - у даљем тексту: Тарифа), трошкове на име састава захтјева 450 бодова, трошкове на име паушалне награде према Тарифном броју 12 Тарифе 187,5 бодова, што укупно износи 937,5 бодова. На основу члана 14 Тарифе вриједност бода износи 2,00 КМ, слиједом чега је овај суд тужитељици на име трошкова заступања од стране адвоката (састав тужбе и захтјева са паушалом) досудио износ од 1.875,00 КМ, имајући у виду да адвокат није приложио увјерење да је обвезник плаћања ПДВ због чега није било основа да му се призна и накнада по том основу.

Записничар
Жељка Вујановић

Предсједник вијећа
Страхиња Ћурковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић